

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoP/50/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7823201893
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:7823201893.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a členov senátu JUDr. Ingrid Kalinákovej a JUDr. Zuzany Biščákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletých R. K., V. XX.X.XXXX a L. K., V. X.X.XXXX, deti rodičov: matky S. T. K., I. T., V. XX.X.XXXX, trvale bytom J. Q. Č. XXXX/X, R. (od 23.8.2023) a otca J. K., V. X.X.XXXX, B. P. XXX XX I.Á. Č. XXX, právne zastúpeného JUDr. Monikou Meňhertovou, advokátkou, AK so sídlom Floriánska č.16, Košice, N. V. N. N. V. V. N., odvolaní proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava č.k. 12P/161/2023-27 zo dňa 25. augusta 2023, takto

rozhodol:

I. Potvrďuje uznesenie.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh otca maloletých detí zo dňa 22.8.2023, ktorým žiadal neodkladným opatrením upraviť zverenie maloletých detí do striedavej starostlivosti rodičov v navrhovaných časových obdobiach s tým, že súd počas trvania striedavej osobnej starostlivosti výživné neurčí a to na obdobie do právoplatného rozhodnutia vo veci samej o návrhu na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, vedenej Okresným súdom Rožňava pod sp.zn. 8P/106/2023.

2. Okresný súd návrh zamietol podľa § 324 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) v spojení s § 360 ods.1,2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP), keďže dospel k záveru, že nespĺňa zákonom požadované náležitosti. V návrhu otca maloletých detí absentujú opodstatnené fakty, ktoré by osvedčovali naliehavosť dočasne upraviť pomery, či bezprostredne hroziace nebezpečenstvo maloletým deťom, ktoré by odôvodňovalo okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Zároveň poukázal na konanie vo veci samej o návrhu na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktorý podala matka maloletých detí, v ktorom súd vykoná dokazovanie a posúdi situáciu, vrátane vyhodnotenia v najlepšom záujme maloletých detí.

3. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal v zákonnej lehote dňa 4. 9. 2023 odvolanie otec maloletých detí z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. f,/h/ CSP a § 62 CMP, navrhujúc zrušenie, resp. zmenu napadnutého uznesenia a nariadenie neodkladného opatrenia v navrhovanom rozsahu. V dôvodoch opätovne poukázal na svojvoľné odsťahovanie sa matky s maloletými deťmi do 194 km vzdialeného mesta R., kde zapísala deti od 1.9.2023 do ZŠ, bez jeho súhlasu a bez rozhodnutia súdu o úprave práv a povinností k ich spoločným deťom. Navyše už uvedeného otec poskytol informáciu, že mu matka dňa 3.9.2023 oznámila formou textovej správy zmenu trvalého pobytu maloletých detí, ktorú zrealizovala opäť bez jeho súhlasu. Je toho názoru, že matka svojim doterajším svojvoľným konaním, ktoré je v rozpore so záujmami maloletých detí, už niekoľko mesiacov zasahuje do výkonu jeho rodičovských práv

a povinností otca a že v tomto prípade je aktuálne daná potreba neodkladnej dočasnej úpravy pomerov k maloletým deťom formou vydania neodkladného opatrenia.

4. Z vyjadrenie kolízneho opatrovníka zo dňa 18. 9. 2023 vyplýva, že v súvislosti s maloletými deťmi aktuálne prebieha konanie, vedené Okresným súdom Rožňava pod sp.zn. 8P/106/2023, vo veci rozvodu manželstva a úpravy rodičovských práv a povinností na čas po rozvode, v ktorom súd uložil účastníkom povinnosť zúčastniť sa pohovoru na RPPS za účelom zlepšenia komunikácie rodičov na obdobie troch mesiacov. Prvé spoločné stretnutie sa uskutočnilo 22.8.2023. Individuálne stretnutie s otcom detí dňa 11.9.2023 otec odvolal z pracovných dôvodov, na individuálne stretnutie s matkou 13.9.2023 matka neprišla, svoju neprítomnosť ospravedlnila. Aktuálne bývajú v deťom známom prostredí v dome starých rodičov a pri nástupe do školy nebol u detí adaptačný problém. Matka s otcom komunikuje ohľadom detí, otec má prístup na Edupage novej školy. V piatok 15.9.2023 matka podľa dohody priviezla deti do Y. na víkendové stretnutie s otcom. Otec v nedeľu odmietol odovzdať syna do starostlivosti matke s tým, že syn odmieta ísť do R.. V pondelok 18.9.2023 cestovala do I., aby si syna prevzala neúspešne, lebo dieťa bolo situačne naladené pod vplyvom otca a odísť s matkou odmietlo. Matka po poskytnutí sociálneho poradenstva šla opäť za dieťaťom, aby nemalo pocit, že sa naňho hnevá, dieťa nastúpilo do auta a odcestovalo s matkou do R.. Situácia medzi rodičmi sa nateraz ukľudnila, deti sú v adaptačnej fáze a prispôsobujú sa novej situácii.

5. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (CSP) v spojení s § 62 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom odvolania (§ 65 CMP) a bez viazanosti dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), pričom dospel k záveru, že odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v celom rozsahu nie je dôvodné.

6. Odvolací súd po preskúmaní predloženého spisu, vrátane aktuálnej správy kolízneho opatrovníka v rámci doplneného dokazovania, dospel k záveru že odvolaniu otca maloletých detí nie je možné za daných okolností vyhovieť. Z vyjadrení otca, matky, kolízneho opatrovníka, nevyplývajú skutočnosti, ktoré by osvedčovali nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov v celom navrhovanom rozsahu a takéto neboli zistené ani v priebehu odvolacieho konania. Je preto správny záver súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého nedošlo k splneniu zákonných podmienok pre aplikáciu inštitútu neodkladného opatrenia v danom prípade. Okolnosti narušenia zdravého výchovného prostredia maloletých detí v stabilnom prostredí s rodinnými a sociálnymi väzbami v dôsledku odchodu matky s nimi do vzdialeného mesta bez uzročeného súhlasu otca detí, ako aj obmedzovanie výkonu rodičovských práv otca vo vzťahu k maloletým deťom zo strany matky, bude predmetom ďalšieho dokazovania v prebiehajúcom konaní, ktorého výsledkom bude úprava práva a povinností v záujme maloletých detí so zachovaním rovnocenného vplyvu oboch rodičov na ich výchovu a výživu.

7. Odvolací súd vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam, plne odkazujúc na dôvody súdu prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, už len zdôrazňuje, že účelom neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania alebo v priebehu konania. Môže byť nariadený len vtedy, resp. dovtedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov a tretích osôb. Zároveň stráca svoje opodstatnenie akonáhle súd rozhodne o poskytnutí ohrozenému alebo porušenému právu definitívnej ochrany. Musí byť pritom daná aspoň naliehavá potreba predbežnej úpravy a nárok musí byť osvedčený. Nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúca existencia okolností, z ktorých sa dá vyvodit' opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň v rovine osvedčenia. Miera osvedčenia týchto okolností sa riadi danou situáciou (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/149/2010 z 5.8.2010).

8. Zároveň, odvolací súd poukazuje na to, že vzhľadom na výsledky ďalšieho dokazovania, vykonávaného v konaní vo veci samej o úpravu práv a povinností rodičov k spoločným maloletým deťom, nebude vylúčený postup súdu podľa § 360 a nasl. CMP, pričom terajšie rozhodnutie o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pri zmene skutkových okolností, resp. na základe riadne vykonaného dokazovania, nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci (§ 329 ods. 3 CSP). So

zreteľom na tieto dôvody odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako v celom rozsahu vecne správne potvrdil (§ 387 CSP).

9. Záverom aj odvolací súd vo vzťahu k obom rodičom zdôrazňuje potrebu konštruktívnej komunikácie v záujme ich spoločných maloletých detí, ktorá má smerovať k dohode o výkone práv a povinností v záujme zachovania rovnocenného vplyvu otca a matky na výchovu a výživu spoločných maloletých detí. Zároveň je potrebné v rámci výchovy prispôsobiť starostlivosť veku a záujmom maloletých detí a zabezpečiť im podľa možností osobný priestor, či zázemie bez zbytočných nedorozumení. O potrebe zdržanlivosti v osobných prejavoch rodičov za prítomnosti maloletých detí svedčí i odlišné vnímanie okolností, ktoré sa udiali pri ostatnom stretnutí dňa 17. a 18.9.2023, popísané matkou (správa kolízneho opatrovníka zo dňa 18.9.2023) a ináč otcom (v podaní zo dňa 20.9.2023, doručenom odvolaciemu senátu po rozhodnutí vo veci). Dôležitou je príprava vopred na stretnutie rodičov pri odovzdávaní ich spoločných maloletých detí tak, aby tieto nepociťovali prechod do starostlivosti druhého rodiča ako ujmu, či neniesli pocit zodpovednosti za zjavnú nevraživosť rodičov, či vyhrotenie situácie. Pri tom nie je rozdiel, či k odovzdávaniu dochádza po dohode rodičov, alebo na základe rozhodnutia súdu. Je osobnou zodpovednosťou rodičov plne podporovať priebeh stretávania spoločných maloletých detí bez stresových zážitkov detí, predchádzajúc tak možným nepriaznivým dopadom na ich psychiku a rešpektujúc právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom (§ 30 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine). Uvedenému podlieha tiež akékoľvek závažné rozhodnutie, týkajúce sa spoločných maloletých detí, akým je zmena bydliska maloletých detí, tiež príkladne cesta s dieťaťom do zahraničia, správa jeho majetku, príprava na budúce povolanie a pod., ktorej za štandardných okolností má predchádzať dohoda rodičov, resp. rozhodnutie súdu na návrh niektorého z rodičov, v súlade s ustanovením § 35 Zákona o rodine. V súvislosti s odchodom matky s maloletými deťmi zo spoločnej domácnosti a obvyklého bydliska detí aktuálne prebieha konanie o návrhu matky na nahradenie súhlasu otca súdom so zmenou trvalého bydliska maloletých detí a s nástupom do základnej školy, vedené Okresným súdom Rožňava pod sp.zn. 8P/153/2023.

10. Odvolací súd za daného stavu, z vyššie uvedených dôvodov, za zdôraznenia podstatných skutočností, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 CSP ako vecne správne potvrdil.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods.2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).